

Korrupsjonsindeksen 2024

11.02.2025

Transparency International – Norge får sin laveste poengsum på ti år.

Korrupsjon er med på å bremse den nødvendige klimaomstillingen

Temaet for korrupsjonsindeksen 2024 er klima og miljø, og hvordan korrupsjon i land verden over undergraver arbeidet med å håndtere de globale klimaendringene. Mange faktorer fremskynder klimaendringene, og korrupsjon er en faktor som ofte blir oversett. Svært mye penger er satt av til å bekjempe klimakrisen globalt. Korrupsjon fører til at pengene som er satt av til klimatiltak og miljøvern, ikke når frem dit de skal.

– Korrupsjon er med på å undergrave tiltakene for å nå klimamålene, sier generalsekretær i TI Norge, Guro Slettemark. Pengene som overføres til klimatiltak, må innebære forpliktelser til å bekjempe korrupsjon.

Det er satt av store summer til finansiering av miljøvern, klimatilpasning og utslippsreduksjon. På klimatoppmøtet i Baku like før jul ble de deltakende landene enige om et mål om å bruke over [3.000 milliarder kroner årlig frem mot 2035 på klimafinansiering](#). Pengene skal blant annet gå til områder som allerede merker konsekvensene av klimakrisen, samtidig som korrupsjonen der er høy: På G20-toppmøtet før jul [ga den norske regjeringen et løfte om å gi 670 millioner til Amazonasfondet](#) og til Brasils innsats for å redde regnskogen og forhindre avskoging. Brasil har en skår på 34 i årets korrupsjonsindeks – offentlig sektor i landet anses å være svært korrupsjonsutsatt.

I tillegg til at det er store beløp som overføres, går pengene ofte igjennom sårbare kanaler med få kontrollmekanismer. Dette skaper ytterligere risiko for korrupsjon.

Sterk lobby

– Klimakrisen trenger globale løsninger og internasjonalt samarbeid. Vi må sikre at avtaler og ordninger ikke undergraves av korrupsjon, understreker Slettemark.

Samtidig som det er fare for at landene vi er avhengige av at mottar klimafinansiering ikke får brukt midlene, ser vi eksempler på at næringer i rike land aktivt forsøker å forhindre myndighetene i å gjennomføre sterkere tiltak for å bekjempe klimaendringene. På den internasjonale arenaen har sterke lobbykrefter fra blant annet fossilindustrien vært aktive overfor for eksempel klimatoppmøtet i Baku.

Norges dårligste skår på flere år

Norges skår i årets indeks er 81 poeng, ned fra 84 i fjor. I 2014 hadde Norge en skår på 86 – årets resultat representerer en nedgang på 5 poeng på 10 år, og en trend som peker nedover. Norge ender i år på en 5. plass, bak land som New Zealand, Singapore og Finland.

Nedgangen bekrefter mønsteret fra [DFØs innbyggerundersøkelse 2024](#). Den viste at befolkningen i betydelig større grad enn tidligere tror at korrupsjon foregår i stat og kommune. Undersøkelsen viste også en nedgang i befolkningens tillit til myndighetene. TI Norges [befolkningsundersøkelse om korrupsjon](#) fra 2024 bekreftet mønsteret. En nærliggende forklaring på trenden for Norge er at nedgangen på korrupsjonsindeksen

henger sammen med redusert tillit til vårt politiske system, som følge av de de såkalte politikerkandalene de siste årene.

Til sammenligning har Sverige hatt en nedgang på indeksen de siste årene, som blant annet kan skyldes [infiltrasjon og mafiavirksomhet i offentlig sektor](#). Sverige sin skår er 80 poeng i årets indeks. Danmark har en skår på 90, som er uendret fra i fjor og resulterer i at Danmark troner øverst på indeksen, for syvende år på rad.

Av de 180 landene og territoriene som dekkes av indeksen, har to av tre land en skår på under 50, som betyr at det oppfattes at korrupsjon i offentlig sektor er svært høy. Over halvparten av landene indeksen dekker (101 av 180), har ikke vist tegn til forbedring på mer enn et tiår. 32 land har vist en forbedring, og 47 land har hatt en nedgang på indeksen.

Norge trenger en nasjonal antikorrupsjonsstrategi

– Norge er i en privilegert posisjon på toppen av indeksen, og må gjøre det vi kan for å fortsette å bekjempe korrupsjon, her hjemme og ute i verden, sier Slettemark.

For å forhindre korrupsjon og sikre at summene som er satt av til klima og miljøvern når frem dit de skal, er det avgjørende at Norge styrker antikorrupsjonstiltak på alle nivåer. TI Norge har lenge etterspurt en nasjonal antikorrupsjonsstrategi. Satsingen for å bekjempe klimaendringer bør inkludere en slik strategi.

Les hele rapporten [her](#).

Om korrupsjonsindeksen

Hvert år publiserer Transparency International sin Corruption Perceptions Index (CPI), en global indeks som viser oppfatning av korrupsjon i offentlig sektor.

Indeksen vurderer 180 land på en skala fra 0 til 100, hvor 100 indikerer at korrupsjonen oppfattes som svært lav, mens 0 indikerer at korrupsjonen anses å være utbredt. Dataene som benyttes i indeksen samles inn fra eksperter og anerkjente institusjoner som Verdensbanken og World Economic Forum.

Tradisjonelt scorer de nordiske landene høyt på indeksen, mens land preget av politisk ustabilitet, begrenset pressefrihet og svake kontrollmekanismer ofte havner lavere på rangeringen. Likevel er det viktig å merke seg at det selv blant de høyest rangerte landene fortsatt er utfordringer knyttet til korrupsjon og mangel på tilstrekkelig åpenhet.

CPI er den ledende globale indeksen for måling av oppfattet korrupsjon. Transparency International har utgitt korrupsjonsindeksen årlig siden 1995.